

Den 8. desember 1943.

N O R S K V I L J E

Organ for heimefronten.

Norge skal vernes med viljer av stål.

Det frie Norges statsfinanser etter 9. april 1940.

Etter at vårt land ble okkupert av Nazi-Tyskland er det handelsflåten som har dannet det økonomiske grunnlag for Norges fortsatte krigføring og for all norsk virksomhet utenfor landets grenser. Like etter krigutbruddet ble - som kjent - handelsflåten rekvirert gjennom provisoriske forordninger, ~~og identifikasjon av den norske flagging.~~ Størparten av inntektens reserveres imidlertid for oppgjøret med skipsrederne etter krigen. Staten plikter nemlig - i samsvar med grunnlovens regler om ekspropriasjon - å yte rederne erstatning for bruken av flåten, likesom de skip som er igjen vil bli levert tilbake til eierne. Etter en uttalelse av finansminister Paul Hartmann i mars 1942, kan en heller ikke avgjøre nå de skatter som skal oppkreves av den erstatning rederne får. Bestemmelser om det må utstå til krigen er over. - Det koster å føre krig, særlig når et land som Norge samtidig skal oppfylle sine internasjonale forpliktelser og selv dekke alle omkostninger. Vi gjengir en tabell, som viser statsfinansenes utvikling fra den 1. juli 1940 til den 31. desember 1943, stillet opp på grunnlag av de offentliggjorte budsjetter. Tabellen omfatter bare budsjettene, ikke regnskapene, men det er grunn til å anta at avvikelser mellom regnskapene og budsjettene ikke er vesentlige. Som det vil sees har en hele tiden operert med halv-års budsjetter.

Statsbudsjettene 1940 - 1943 (i mill. kroner etter pundkurs 17,70):

	1/7-31/12 1940	1/1-30/6 1941	1/7-31/12 1941	1/1-30/6 1942	1/7-31/12 1942
Utgifter i alt	71,3	71,5	100,0	221,3	116,8
Derav:					
Forsvaret	31,5	21,3	48,8	166,4	60,2
Renter og avdr.	29,6	33,6	34,5	35,4	33,6
Sosialdepartem.	0,3	0,2	5,8	4,1	6,-
Handelsdep.	0,7	1,2	1,4	5,-	5,1

For tiden 1/1 til 30/6-43 var den budsjetterte utgift i alt 148,9 og for tidsrommet 1/7 til 31/12-43 er den budsjetterte utgift 135,- mill. kroner. Herav går - h.h. vis - til Forsvarsdepartementet 67,365 og 37,3 mill. kr., til renter og avdrag på gjeld 37,2 og 33,6 mill. kr. Sosialdepartementet 15,2 og 15,4 mill. kroner og til Handelsdepartementet h.h. vis 5,1 og 4,4 mill. kroner. - I første halvår av 1942 var utgiftene til forsvaret oppe i over 221 mill. kroner. Det høye tall skyldes at det da ble avsatt hele 88,5 mill. kr. som en engangsbevilgning til materialanskaffelser for forsvaret. Den største post på budsjettene er selvsagt forsvarsutgiftene. Økningen i utgiftene til Sosialdepartementet fra budsjett til budsjett viser økningen i flyktingestrømmen til Sverige. En vesentlig del av det

budsjetterte beløp går til dekking av omkostningene ved flyktningene i Sverige. Resten går til sosiale tiltak. Utgiftene til Handelsdepartementet går til forskjellige sosiale tiltak og velferdstiltak for sjøfolk, drift av sjømannsskoler m. v. Ca. 10% av de samlede utgifter går til utgifter vedr. utenriksstjenesten, informasjonstjenesten, kringkasting, skoler, misjonsvirksomhet, retts og politiformål, revisjon og utgifter til den sentrale administrasjon.

DET KGL. SELSKAP FOR NORGES VEL utdelte som kjent en medalje til særlig fortjente tjenere i landbruket med en arbeidstid på minst 25 år samme sted. Medaljen kunne også tildeles funksjonærer og arbeidere i håndverk, industri og handel - med en arbeidstid på minst 30 år. Søknader om medaljer til disse siste, ble sendt gjennom vedkommende næringsorganisasjon, h.h.vis Norges Håndverkerforbund, Norges Industriforbund og Norges Handelsstands Forbund. Alle disse forbund er forlengst nazifisert. Etter den kjente Øverlandssak er nå også "Selskapet for Norges Vel", som det nå heter, ensrettet og "minister" Fretheim er insatt som preses. Det er etter dette gitt at INGEN NORDMANN -BONDE, HÅNDBERKER, INDUSTRI-ELLER FORRETNINGSDRIVENDE FOR TIDEN KAN SØKE OM DENNE MEDALJE TIL NOEN AV SINE FOLK, uansett hvor fortjente disse måtte være. Det får utstå til naziregimet er ryddet bort.

Den innsats våre sjøfolk har ytt og framleis yter i denne krigen har kostet mange verdifulle, unge liv. Det ble for en tid siden - fra offisielt hold i London - sendt ut en liste med oppgave over de norske sjøfolk som er blitt igjen ute på den våte kamplassen. Hittil har mellom 11 og 12.000 mann vært med på torpederte skip, blandt dem er det atskillige som har vært torpedert både to og tre og fire ganger. Av disse er omlag 2300 mann omkommet, resten er blitt berget. Bergningsprosenten på norske båter er den høyeste blandt alle allierte. En bergningsprosent på omkring 80 vidner om de norske sjøfolks høye kvalitet og redningsmateriellets nivå.

Mange fagre ord har vært sagt om sjøfolkene, og de har i høy grad fortjent den beundring hele det norske folk omgir dem med. I våre sjøfolks innsats lever det beste av norsk mannsmod og fraseløst fedrelandssinn. Vi i det okkuperte Norge er derfor glade over at vår frie regjering sørger for sjøfolkene ved sosiale tiltak. Gjennom den nylig gjennomførte pool-ordning, som vistnok er et enestående tiltak, sikres bl. a. sjøfolkene lønn mens de går i land og venter på ny båt. Vår takknemlighetsgjeld til dem vil allikevel ikke kunne betales med materielle ting, men de skal vite at vi på land verdsetter deres arbeide og av hjertet unner dem de best mulige materielle kår i deres harde kamp på det frontavsnitt som kanskje er det viktigste i denne krigen. Det okkuperte Norge venter med lengsel på krigens slutt ikke minst for atter å kunne se sin stolte sjøfarere igjen.

Tyskerne er ikke smålige nar det gjelder titler og våre hjåmlige nazister har etter skral evne forsøkt å følge etter. Tross dette har de i sin evneløshet ikke maktet å skaffe sin "fører" en passende, lang tittel. "Norges-Nytt", som kommer ut i Stockholm har gitt quislingene en "hjelpende" hand og foreslår at Quisling gis denne tittelen: General der Polizei, Obersturmbanngruppenführer der germanischen SS, Grossadmiral der hirdischen Seestreitkräfte, General der Hirdgleitflieger und Oberbefehlhaber über sämtliche truppen des Reichshirde von des Führers des grossdeutschen Reiches Gnaden !

Ejarne Smith-Berg (N.S., Oslo) ble for en tid siden dømt til fire måneders fengsel for svindel med brennevinskort. I sin tid ble denne mann sammen med "operasanger" Henrik Dahl ansatt ved Arbeidskontoret for utskrivning til den "nasjonale" arbeidsinnsats. Da det nå ikke er fengselsplass for virkelige forbrytere slik at herr Berg kan sone straffen, er han møtt fram igjen på Arbeidskontoret og fortsetter å skrive ut til arbeidsinnsats. Vi er ikke i tvil om at denne sak da er i de rette hender.

Lørdag underrettet Ribbentrop den svenske charge d'affaires i Berlin om den tyske regjeringsiholdning til den svenske note angående arrestasjonene av de norske studenter i Oslo. Han sa at Tyskland ikke kunne ta hensyn til noten, og han uttrykte sin forbauselse over at Sverige blannet seg inn i andre tysk-norske forhold. For framtiden henstillet han til den svenske regjering ikke å blande seg inn i Tysklands anliggender. Den svenske gesandt i Berlin reiste søndag med ily til Stockholm. Den svenske Riksdags utenrikskomite er sammenkaldt til ekstraordinært møte den 7.ds. Den svenske presse reagerer meget skarpt i sine uttalelser i anledning den tyske regjeringes avvisende svar. Fraktisk talt samtlige presseorganer krever nå at der settes makt bak noten, for eks. ved å stanse malmtrafikken over Narvik. "Aftontidningen" framholder at Sverige ikke fortsatt kan ha noe samarbeid eller sankvem med Tyskland i tilfelle tyskerne gjennomfører sin beslutning om å deportere de norske studentene til Tyskland. Også den finske regjering har rettet en henstilling til Tyskland i form av en note, hvori det henvises til de finske studenters reaksjon. Også i Ungarn har studentene demonstrert som protest mot arrestasjonene i Oslo. Det merkelige er at politiet ikke grep inn mot demonstrasjonene, som fant sted i Budapest.

Undervisningsministeren i Stor-Britania, R.A. Butler kalte i dag sammen utenriksministrene til de land som under krigen har sitt sete i London. Han uttalte seg rett til kirke- og undervisningsminister i den norske regjering, statsråd Hjelmtveit; "Vi her i Stor-Britania er blitt dypt rystet over å høre hvor brutalt den tyske okkupasjonsmakt har gått frem mot studentene i Norge. Det er ganske klart for oss at lengslingen og trusselen om å deportere blomsten av Norges ungdom har til hensikt å slå ned landets intellektuelle motstand. Med stolthet og beundring har vi vært vidne til deres folks heroiske motstand mot undertrykkerne. I denne kampen har folkene hentet kraft fra kildene i sin rike kulturelle tradisjon og fra det undervisningsvesen som vi beundrer så høyt. Norges intellektuelle har stått fast og urokkelig mot alle tyske knep og underfundigheter. Alle som er knyttet til undervisningsvesenet i Stor-Britania står bak meg når jeg uttrykker min sympati. Vi vet at disse angrep vil være like virkningsløst som noe annet som tidligere er rettet mot det norske folk. Vi vet at straffen uvegerlig vil komme over de skyldiges hoder. Med denne aksjon tilsikter tyskerne å atslette ethvert spor av tankens frihet. Det eksempel som Norge har gitt, vil styrke frihetens forsvarere over alt i verden i deres kamp."

Samtlige tilstedeværende sluttet varmt opp om Butlers ord. Hjelmtveit sa fram en dyppølt takk.

Etter fire dagers forhandlinger avsluttet Churchill, Stalin og Roosevelt møtet i Teheran, hovedstaden i Iran, lørdag den 4. ds. Den 6. desember ble utsendt en felleserklæring, hvori det bl.a. heter at det ble full enighet om å bringe krigen til en hurtig avslutning og gjenopprette fred og ro i verden. Det ble oppnådd fullstendig enighet om utstrekningen av og tidspunktet for de allierte makters koordinerte og endelige angrep fra øst, vest og syd. "Ingen makt på jorden kan forhindre oss fra å ødelegge den tyske forsvarsmakt til sjøs, til lands og i luften. Denne overenskomst garanterer at seiren er vår. Vi er fullstendig klar over det store ansvar som hviler på oss. Alle de nasjoner som har til hensikt å utrydde tyrani, slaveri, undertrykkelse og intolleranse, innbys til å slutte seg til verdensfamilien av frie demokratiske nasjoner." Under møtet i Teheran ble utsendt erklæring om at de tre stormakter forpliktet seg til å respektere Irans uavhengighet og integritet i samsvar med Atlantic Carta. Under konferansen ble Stalin av Churchill overrakt Stalingradsverdet, en gave fra kong George den VI, med anmodning om å overbringe gaven til byen Stalingrad. Overalt i den frie verden, først og framst i de alliertes hovedsteder, er konferansens beslutninger blitt hilst med stor begeistring. Samtlige pressekommentarer understreker at der nå ikke lenger finnes noe uløst "krigsproblem". "Evening Standard" skriver "Teheran-konferansen åpner veien for maktbalanse til en kollektiv sikkerhet, som står åpen for alle nasjoner". "New York Herald Tribune" skriver: "Konferansen har lagt grunnlaget for en virkelig verdensstrategi".

Siste nytt fra frontene:

Vestfronten: Natt til lørdag var Leipzig hovedmålet for de alliertes bombe-maskiners angrep. En mindre flystyrke gjorde først skinnangrep mot Berlin, hvor det tyske jagerforsvar ble samlet. Bomberne over Leipzig møtte derfor ubetydelig motstand. Der ble sluppet ned 1500 tonn bomber, og ødeleggelsene var enorme. Leipzig er en av Tysklands største industri- og jernbanebyer. Speiderfly, som var over Leipzig søndag, kunne gi melding om at byen fremdeles brøndte og at røksøylene nådde opp i 6000 m. høyde. Etter angrepet gikk 24 fly tapt. En engelsk flystyrke møtte 14 tyske Dornier-fly over Holland lørdag. 11 av dem ble skutt ned uten tap av egne maskiner. Flyplasser i Frankrike og Holland og Belgia ble angrepet både lørdag og søndag, og miner ble lagt ut i fiendtlige farvann. - Stalin opplyste i Teheran at de alliertes samlede flyproduksjon utgjorde 16.500 fly pr. måned.

Italia: I Italia går den 8. arme fram under voldsomme kamper. Byen San Vito er blitt erobret, de allierte har nådd elva Moro og har på ett punkt overskredet elva medførende panservogner. Britene står nå 20 km. fra Pescara. Den 5. arme har erobret viktige stillinger i Camino og Maggiore-høydedragene. Flere høyder ved veien Capua-Roma er blitt erobret. En regner med at tyskerne har 9 divisjoner i første linje og 2 i reserve. Den tyske frontlinje og bakkeforsyningslinje er blitt kraftig bombet. Videre er flyplasser ved Aten, militære mål på Rhodos, Kos og Leros samt dokker ved Salamis i Syd-Hellas bombet.

Sovjetsamveldet. Den røde arme fortsetter framgangen i Hvite-Russland. Nord vest for Gomel har russerne rykket fram henimot 15 km. og står nå knappe 25 km. fra Mohilev. I helgen ble over 100 bebodde strøk erobret i dette område. Presset mot byene Sljabin og Rogasjev fortsetter, og russerne står vel 10 km. fra disse byene. Nye tyske angrep mot det russiske fram-springet vest for Kiew er blitt slått tilbake. Over 12 tyske motangrep i Tsjerkassy-området er blitt knust, og tyskerne bætehatt over 1000 døde i dette område. Styrker som rykker vestover fra Kremenshug, har skåret over jernbanelinjen Smela - Snamenka, 25 km. n.v. for Snamenka. Byen Alexandrija, s.ø. for Snamenka, er blitt erobret. Tyskerne i området fra Tsjerkassy og Kiew er nå blitt avskåret fra sine viktigste forbindelsescentra. Ved Dnjepr-munningen, nær ved Cherson, ble 1300 tyskere drept under et tysk motangrep fredag. Russerne har bedret sine stillinger her.

Geriljakampene på Balkan går videre og friskarene kan notere seg lokale framganger. En nasjonal komite har utnevnt en midlertidig regjering av jugoslaviske patrioter.

Bolivia erklærte Tyskland og Japan krig den 6. desember.

I Middelhavet er i de siste dager senket i alt 16 aksekip. Utenfor øya Naksos er en flytedokk senket. Ved Dalmatia-kysten har allierte fly senket et tysk transportskip. Samtidig ble havneanlegg i Spelato angrepet.

Fra Washington forlyder det at byggingen av landgangsfartøyer nå bygges i forsert tempo. Det går foran selv byggingen av fly og tanks. Omlag 20000 amerikanske firmaer er beskjeftiget med arbeid i forbindelse med framstillingen av landgangsbåter. I Philadelphia ble idag sjø satt slagskipet "Wisconsin". Det er på 45.000 tonn.

Churchill og Roosevelt har møtt president Inønu til en samtale i Nord-Afrika. Stalin er vendt tilbake til Moskva, hvor han fikk en begeistret mot-taking. Arbeidere over hele Sovjetsamveldet holder møter og gir uttrykk for sin begeistring over Teheran-konferansens gunstige resultater.

"Pravda" skriver idag: "Aldri tidligere har spørsmålet om en militær aksjon fått en så klar og konsis form. Det vil samtidig bli rettet et knusende slag mot Hitlers armeer fra de forskjellige fronter. Vi har møtt et vendepunkt i krigen".

Alsass-studentene i Strassburg er blitt arrestert sammen med sine professorer. En professor ble skutt. Studentene beskyldes for å drive anti-tysk propaganda. - Det forlyder at 1200 norske studenter og 20 professorer skal sendes til Tyskland torsdag. Også studentene i Bern har protestert og krever av regjeringen at den skal gripe inn overfor Tyskland til fordel for de norske studenter.